

GAZETA ŁÓDZKA

Piątek, 27 Kwietnia 1917 r.

ORGAN NARODOWY.

Rok VI. — № 114.

Założyciel i wydawca Jan Grodek.

PRENUMERATA W ŁODZI WYNOŚ:

Rocznie Mk. 15.50, półrocznie Mk. 8.00, kwartalnie Mk. 4.20
miesięcznie Mk. 1.50.

Wychodzi codziennie popołudniu.

Redakcja i Administracja Przejazd 8, skrytka pocztowa № 54. Administr.
otwarta codz. od 9 rano do 7 wiecz. w niedziele i święta do 12 rano.Redaktor przyjmuje interesantów w sprawach re-
dakcyjnych od 10-ej do 2-ej.Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca. — Rękopisy
bez zastrzeżenia honorarium uważa się za bezpłatne.

OGŁOSZENIA:

N a d e s ł a n e przed i wśród tekstu za wiersz petit lub jego
miejsce Mk. 1.-; reklamy za tekstem 45 f.; zwykłe 35 f.;
nekrologia 45 f.; ogłoszenia drobne 6 fen. za wyraz.

Każde ogłoszenie najmniej 50 fen.

Demokracja.

Od wielkich dni przewrotu rosyjskiego w historii Europy pojawił się nowy czynnik. Weszła do niej — demokracja jako „dramatis persona”. Dotąd demokracja była raczej tylko prądem, żywiołem, noszącym na swych barkach rozmaite zjawiska, niby rzeka lodzie i tratwy, ale sama w sobie, jako taka, czynnikiem bezpośrednio działającym nie była.

Dopiero teraz, na schyłku wojny światowej, lud wkracza na scenę historyczną we własnej osobie, nie jako postulat, jako abstrakcja, jako sankcjonujące pojęcie, ale jako konkretna rzeczywistość.

To źródło nowej olbrzymiej siły, które tak obficie trysnęło na wschodzie, zasililo demokrację całej Europy do tego stopnia, że stała się nie tylko czynnikiem historii, lecz także została w tym nowym swym charakterze powszechnie i bez wszelkich trudności uznana.

Mniejsza o nazwę dla tych faktów, czy to rewolucja, czy tylko — ewolucja. Same fakty są niesłychanie doniosłe. — Znamionują bowiem nową epokę w dziejach cywilizowanej ludzkości, epokę naprawdę demokratyczną. Otworzyła się nowa karta historii. Geniusz jej zapisuje ją dopiero. A świeże pismo historii ma zawsze kształt niezrozumiałych hieroglifów. Każdy czyta je inaczej i rozumie tak, jak pragnie, aby było napisane. Dzisiaj ocenia się wszystkie te niewymierne w swojej ważności zjawiska przede wszystkim z punktu widzenia, czy przyspieszą upragnione zakończenie wojny, i o ile. Ale istota rzeczy leży w czym innym. Wojna niewątpliwie skończy się niebawem prawem ogniska, do którego już znikąd nie można dorzucić drzew. Jednakowoż rzecz w tem, że w mechanizmie dziejowym zaczęła działać nowa sprężyna, jako siła popędowa. — Jest nią wola ludów.

Fakt, że reprezentują ją na razie tylko socjaliści, nie powinien nikogo mylić, co do znaczenia tego zjawiska. Ci socjaliści bowiem działają tu nie jako zwolennicy określonej doktryny historyczno-gospodarczej, ale jako przedstawiciele zorganizowanej siły ludowej, jako takiej. Tu działają nie Marx, ani Engels i ich wyznawcy, lecz lud. I działają przez tych, którzy pod mianem socjalistów stworzyli najsilniejsze organizacje ludowe. Tu nie chodzi o taką lub inną teorię wartości i nadwartości, ale o fakt, że demokracja, jako zorganizowana siła historyczna, przechodzi do bezpośredniego działania. Petersburska rada delegatów robotniczych i żołnierskich w manifestie swoim do wszystkich narodów świata, obwieszcza im wielkie zdarzenie rosyjskie, formułuje pewien program dla całej demokracji światowej. Ten program nie identyfikuje się ani z pojęciami, ani z zasadami istniejących ustrojów żadnego z państw wojujących. Mimo to konferencje stokholmskie, na tym właśnie programie oparte, stały się centrum zainteresowania całego świata. Przebieg ich śledzą bacznie wszyscy. I w tem właśnie ta niesłychana doniosłość tych obrad. Czy dadzą z takim utęsknieniem oczekiwany rezultat? Czy przyniosą pokój? Tak

stawia kwestję szeroki ogół, myślący według zasady „post hoc, ergo propter hoc”. W rzeczywistości sprawa ma się inaczej. Pokój nadchodzi z najwyższych regionów historii. On jest już zadekretowany tam, gdzie sumują się ludzkie wysiłki, dając nowe, nieoczekiwane rezultaty. Konferencje pokojowe są tylko objawem tego wielkiego procesu, którego pierwszym bezpośrednim wynikiem będzie pokój, który jednak pójdzie głębiej i przekształci Europę, zmieni mechanikę jej historii, przetworzy jej treść.

Kronika polityczna.

Hr. Tisza w Wiedniu.

Z Wiednia donoszą do „Deutsche Tageszeitung”: Prezes gabinetu węgierskiego, Stefan hr. Tisza, przybył znów do Wiednia. Hrabia przyjęty będzie na posłuchaniu przez cesarza i konferować ma z tutejszymi czynnikami politycznymi.

Koło Polskie wobec przesilenia.

„Nowa Reforma” donosi pod datą 23 b. m.: Grupa demokratyczna Koła zebrała się w sali prezydjalnej parlamentu pod przewodnictwem prezesa Germana, który zdał sprawę z sytuacji politycznej i wyliczył szczegółowo przyczyny, które doprowadziły do dymisji ministra Bobrzyńskiego. Rozwinięta się druga i ożywiona dyskusja, w której uznano dymisję ministra Bobrzyńskiego w danych warunkach za krok zupełnie słuszny i uzasadniony. Grupa demokratyczna uchwaliła też rezolucję, która wylicza wszystkie poszczególne żale Koła polskiego zarówno pod względem politycznym jak gospodarczym i narodowym w ciągu ostatnich lat i kończy się konkluzją, że, dopóki ten system nie będzie usunięty, Koło polskie żadnego rządu popierać nie może.

Ta rezolucja została jednomyślnie uchwalona i dziś przedłożona komisji parlamentarnej.

„Nowa Reforma” donosi pod datą 24 b. m.: Wczorajsze obrady komisji parlamentarnej Koła, na których rozważano najnowsze propozycje rządu w sprawie sposobu przeprowadzenia wyodrębnienia Galicji trwały do godz. 8-ej wieczorem, poczym prezydent Koła Polskiego udał się do prezydenta ministrów na konferencję. Po powrocie prezydent komisja parlamentarna zebrała się na ponowną konferencję.

Pe powrocie prezydent Koła Polskiego z konferencji z hr. Cian - Martiniem, podjęta ponowne posiedzenie komisji parlamentarnej, które jednak nie trwało długo. Prezes Biliński zdał sprawę z przebiegu konferencji, która, jak się zdaje, nie przyniosła zbliżenia między stanowiskiem Koła polskiego a rządu, albowiem większość komisji parlamentarnej oraz prezydent Koła obstaruje przy sądaniu natchemiatowego przeprowadzenia wyodrębnienia Galicji. Wobec tego sytuacja nadal przedstawia się krytycznie.

„N. Fr. Presse” donosi pod datą 25 b. m. o przebiegu kilkugodzinnej konferencji prezydium Koła Polskiego z prem-

jerem gabinetu. Na skutek nowych propozycji rządu, prezydium uznało za konieczne poddanie sprawy nowej rozprawce i z tego powodu odroczone posiedzenie Koła z 24 na 25 b. m.

Wedle informacji, z pewnego źródła pochodzących, rząd oświadczył gotowość wniesienia natychmiast po otwarciu parlamentu przedłożenia w sprawie wyodrębnienia Galicji.

„N. Fr. Presse” uważa, opierając się w tym względzie na relacjach polityków, sytuację za zmienioną i ocenia szanse zażegnania kryzysu jako pomyślną. Dalej donosi pismo wiedeńskie, że ministrowie: dr. Urban i Benreiter według wszelkiego prawdopodobieństwa zostaną w gabinecie, gdyż związek narodo-niemiecki przychylił się stanowczo do kompromisu z rządem i jego postulatami.

W gabinecie austriackim.

„Wiener Ztg.” z d. 26 b. m. ogłasza reskrypt cesarski z odmowną odpowiedzią na prośby o dymisję ministrów Benreitera, dr. Urbana i dr. Bobrzyńskiego.

Wznowienie walk pod Rygą.

Gazeta petersburska „Dień” pisze, że wznowienie walk pod Rygą jest obecnie zupełną niemożliwością.

Stan obecny potrwa co najmniej do końca maja. Przed upływem tego czasu niema mowy o rozpoczęciu tam walk, bo nawodnienia i powodzie przybrały tam straszliwe wprost rozmiary.

Naczelne dowództwo rosyjskie podobno liczy się z tem i zwraca na to też uwagę szerszym kołom ludności, przestrzegając je jednocześnie przed dowierzaniem najrozmaitszym doniesieniom prasy lubującej się w sensacjach. Ludność powinna być cierpliwa.

Dymisje generałów rosyjskich.

„Petit Parisien” donosi z Petersburga, że w armii rosyjskiej otrzymało dymisję przeszło 70 generałów.

Zastąpili ich młodsze siły.

Mianowanie.

Depesza Agencji Telegr. Pet.: Gen. Szczerbaczew mianowany został zastępcą głównego dowódcy na froncie rumuńskim. Naczelnym wodzem jest król rumuński.

Monopol węglowy w Rosji.

Doniesienie Petersburskiej Agencji Telegraficznej: W ministerjum handlu odbyła się narada, podczas której omawiano sprawę wprowadzenia monopolu na węgiel kamienny. Ministerjum zamierza oddać rządowi prawo rozporządzania wszelkim paliwem i ustanowić odnośną administrację. Przedstawiciele przemysłu, obecni na posiedzeniu, nie protestowali przeciwko temu planowi, który urzeczywistniony zostanie w maju.

Straty rosyjskie.

Według ogłoszonej listy, straty rosyjskie od sierpnia 1914 r. do końca grudnia 1915 wynoszą: w oficerach 125,436 wśród nich 282 generałów, 1775 pułkowników, 2504 podpułkowników. Z nich poległo na placu boju 40,430, umarło wskutek ran 10,313, w szpitalach 7407. Straty w żołnierzach wynoszą za czas od stycznia 1915 r. do końca r. 1915 — 1,942,610,

z tych padło na polu bitwy 406,348, wskutek ran umarło 285,716 w szpitalach 201,122.

Szczególnie uderzający jest wysoki procent zmarłych wskutek ran. Rosyjska statystyka dzieli ich na dwie rubryki: na zmarłych wskutek ran i na zmarłych w szpitalu.

Zapewnienia Milukowa.

Po ogłoszeniu proklamacji w sprawie polskiej, udała się, jak wiadomo, deputacja polskiego Komitetu demokratycznego w Petersburgu do członków rządu rosyjskiego, aby im wyrazić podziękowanie za uznanie niepodległości Polski.

Między innymi zjawiła się delegacja u ministra spraw zagranicznych, Milukowa, który, wedle „Dziennika Petr.,” odpowiedział temi słowy:

„Jestem tym samym, jakim byłem zawsze przyjacielem polaków. Jeżeli wydawałem się czasem przeszkodą na drodze do waszej wolności, to tylko dlatego, że jako odpowiedzialny kierownik poważnego odłamu myśli politycznej, nie mogłem wyrzec słowa, za którego spełnienie nie mogliśmy odpowiadać. A w dawnych warunkach spełnienie pragnień naszych nie było w naszej mocy. Dział warunki się zmieniły i, jak widzicie, spełniłmy akt sprawiedliwości.

Rozumiem tych, co mnie zwalczały, bo kto chce coś zdobyć, musi walczyć, żądać i domagać się stanowczo i mocno. Dziś powiedzieliśmy nasze słowo, a wierzycie, jest to słowo, które będzie spełnione.”

Thomas w Resji.

Według „Petit Parisien” spodziewany jest przyjazd do Rosji francuskiego ministra amunicji, Thomasa.

O pokój.

Kongres niezawisłej partii robotniczej w Manchester powziął jednomyślną uchwałę, w której wzywa rząd, aby rozpocząć wspólnie ze sprzymierzeńcami rokowania dla przywrócenia trwałego pokoju i położenia kresu rozlewowi krwi.

Pogrzeb poległych.

Jak donosi agencja Reutersa z Dowlu, dnia 24 b. m. pochowano z honorami wojskowymi zwłoki marynarzy niemieckich, którzy zginęli podczas utarczki morskiej na kanale La Manche. Jedyny wieńiec, złożony na trumnach poległych marynarzy, pochodził od wiceadmirała dowodzącego angielską flotylą patrolową z Dowlu i nosił napis: „Cześć mężnym nieprzyjaciolom.”

Pismo kanclerza Rzeszy.

Z Berlina donoszą: Kanclerz Rzeszy zwrócił się z pismem do wszystkich rządów związkowych, poruszając w nim usiłowania uczynione w ostatnich czasach zamknięcia biegu pracy w niemieckim przemysle wojennym.

Pismo to kończy kanclerz w następujący sposób: „Kto ośmiela się podstępnie, z tyłu niejako, napadać na naszych dzielnych bojowników w tej świętej wojnie, ten stawia sam siebie poza ramy wspólnoty narodowej i powołaniem poczuć na sobie rękę prawa w całej jego surowo-

ści. Mam świadomość jednomyślności łączącej mnie ze wszystkimi rządami związkowymi, w poszukiwaniu świętego obowiązku, nakazującego mi energicznie popierać wszelką pracę wewnątrz kraju, służącą mi zaspokojeniu potrzeb narodu, walczącego o swój byt, broniąc ją wszelkimi możliwymi środkami od wrogich knowań.

Jeńcy na okrętach szpitalnych.

Z Berlina donoszą: W toku obrad nad etatem wojskowym w komisji budżetowej parlamentu Rzeszy, jeden z członków centrum zażądał przedsięwzięcia przeciwdziałania na wypadek, gdyby Francuzi i Anglicy mieli umieszczać jeńców niemieckich na okrętach szpitalnych i wysłać je na obszary blokowane.

Generał Friederich odpowiedział na to: Rząd niemiecki polecił za pośrednictwem Szwajcarii zakomunikować rządowi angielskiemu, iż, jeżeli jeńcy będą umieszczani na okrętach szpitalnych i narażani na niebezpieczeństwo torpedowania, to rząd niemiecki poczyni jaknajostrożniejsze zarządzenia odwetowe. Rządowi francuskiemu przesłano obecnie notę tej samej treści.

Wymiana pomiędzy frontem a wewnątrz kraju.

Biuro Wolffa donosi urzędowo: U rząd wojny zarządził, aby z tej olbrzymiej armii b. żołnierzy, reklamowanych obecnie do pracy wewnątrz kraju, z tej armii, którą Niemcy swobodnie mogą jeszcze rozporządzać, a która wielokrotnie przewyższa armię niemiecką wystawioną w r. 1870, — należy obecnie większą liczbę zdolnych do noszenia broni znów uwolnić dla użycia ich do służby na froncie, zastępując ich w gospodarce wojennej przez siły pomocnicze, nie wyłączając kobiet.

Przy tej okazji należy wskazać swego rodzaju wymianę pomiędzy frontem a wewnątrz kraju, w ten sposób, aby uwolnić z frontu starszych, szczególnie żonatych robotników - fachowców, osobliwie ojców rodzin, o ile na to pozwolą względy czysto wojskowe, dla dostarczenia tych sił krajowemu gospodarstwu wojennemu, pozostawiając w porozumieniu z najwyższym kierownictwem armii zadecydowano również wycofać z frontu pewną ilość sił roboczych, potrzebnych niemieckiemu górnictwu, dla podniesienia intensywności produkcji węgla, oraz zastąpić je na froncie nowymi siłami wewnątrz kraju; nowy ten zaciąg może być dokonany wyłącznie ze sfery sił roboczych przemysłu wojennego. Przez powyższe rozporządzenie przewidywane środki konieczne, dotyczące się powołania ponownie dotychczas reklamowanych, pozostawiając stosunki rolnictwa całkowicie nietkniętymi.

Narady wielkiego wezyra.

Jak donosi „Berliner Tageblatt”, bawiający obecnie w Berlinie wielki wezyr, Talaat basza, odwiedził przedstawicieli różnych władz, a następnie odbył w hotelu „Adlon” naradę z sekretarzem stanu, Zimmermannem. Przy naradzie tej był obecny ambasador turecki, Hakki basza. Poseł turecki w Kopenhadze, Sefa bej, przybył do Berlina i stanął w hotelu „Adlon”.

Joffre wyjeżdża do Waszyngtonu.

Rząd francuski postanowił wysłać specjalną misję, którą złożyła hold prezydentowi Stanów Zjednoczonych z okazji przyłączenia się ich do wojny przeciw wspólnemu wrogowi.

Na czele misji tej stoją mężowie: Viviani, wiceprezes ministrów, marszałek Joffre, wiceadmiral Chacoprat, oraz markiz de Chambrun, poseł, inspektor generalny nauk publicznych Novelacque, oraz Simon, inspektor generalny finansów francuskich towarzyszyć będą misji, jako adjunkci.

Andrzej Tardieu, mianowany wysokim komisarzem rządu francuskiego w Stanach Zjednoczonych, wyjedzie jednocześnie z misją.

Pomoc Stanów Zjednoczonych.

Biuro Reutersa donosi: Rząd prawdopodobnie w tych dniach postanowi udzielenie Anglii pożyczki w sumie 200 milionów dolarów, bez oczekiwania na przybycie obligacji angielskich, które miały być nadesłane, jako gwarancja tej pożyczki. Suma 200 milionów jest tylko częścią udziału Anglii w trzech miliardach, przyrzeczonych przez Stany Zjednoczone państwu koalicji. Jest to zaliczka na pokrycie najpilniejszych potrzeb. Podobną zaliczkę niebawem otrzymają Włochy.

Ochrona wybrzeży amerykańskich.

Po naradzie, jaka odbyła się pomiędzy przedstawicielami marynarki amerykańskiej a przedstawicielami wielkich towarzystw nawigacyjnych postanowiono przedsięwziąć szereg środków celem zabezpieczenia żeglugi amerykańskiej.

Specjalne okręty pełnić będą straż wzdłuż wybrzeży amerykańskich w kierunku południowym aż do kanału Panamskiego oraz w kierunku północnym aż do Kanady.

Najważniejszym zadaniem marynarki amerykańskiej ma być strzeżenie zatok morskich i niszczenie niemieckich łodzi podwodnych.

Stanowisko Szwajcarii.

„Berliner Tageblatt” dowiaduje się z Berlina: na zapytanie, zwrócone do gen. Ville, czy możliwe byłoby zdemobilizowanie armii szwajcarskiej dla usunięcia trudności w zakresie robót polnych, generał odpowiedział „nie wierzymy w zaczepkę z jednej albo drugiej strony, możliwe są jednak niespodzianki i zajścia, wynikające z ruchu wojska, których przewidzieć niepodobna. Z tego powodu musimy być na wszystko gotowi. Niedopuszczalne jest ażeby jakiegokolwiek zajścia mogły zastać nas w nieprzygotowaniu”.

Udział Chin w wojnie.

„Nieuve Courant” dowiaduje się z Tientsinu, iż rząd chiński otrzymał od swego posła w Waszyngtonie depeszę, w której tenże nastaje na jaknajchłodziej udział Chin w wojnie.

Z komunikatów koalicji.

Z francuskiego (24 kwietnia).

Walki poszczególne pozwoliły nam poczynić postępy i naprawić stanowiska nasze na płaskowzgórzu Chemin-des-Dames i w kierunku Juvincourt, gdzie znieśliśmy posterunek niemiecki.

Na północ od Reims zniweczyliśmy dwie wycieczki niemieckie, przy czym w ręce nasze wpadli jeńcy.

W Szampani walki na granaty ręczne, w wyniku których również wzięliśmy jeńców. Z powodzeniem ostrzelaliśmy nieprzyjacielskie drogi komunikacyjne. Pod Eparges jeden z naszych oddziałów wywiadowych wtargnął do linii niemieckich i, zniszczywszy szereg baterji, powrócił z jeńcami.

(Wieczorem).

Dzień odznaczył się szczególnie działalnością na całym froncie. Skierowaliśmy ogień niszczący na nieprzyjacielskie baterje i urządzenia w okolicy St. Quentin, Oise, Corheny, Juvincourt i w Szampani. Stwierdzono wybuchy w pewnej liczbie baterji. Sprowadziliśmy 4 niemieckie haubice 10,5 ctm., które zdobyliśmy w ciągu ostatnich walk na płaskowzgórzu Chemin-des-Dames. — Działania te nie były włączone w podanej uprzednio liczbę.

Pod Maronvillers, po krótkim przygotowaniu przez artylerię, wtargnęły nasze oddziały lekkie do rowów niemieckich i zastały je wypełnione poległymi.

(25 kwietnia).

W Szampani pod Le Mont Sans Nom francuzi poczynili postępy, wzięli jeńców i zdobyli jedno działo. Pod Tahure i Maison de Champagne Niemcy podejmowali kilkakrotnie bez powodzenia nagłe ataki. W Alzacji Górnej, w okolicy Amertzeiler francuzi oddział wywiadowy wtargnął w linie niemieckie i powrócił z jeńcami.

Na północ od Vauxaillon podjęty przez Niemców po południu atak na okolicy francuskie udaremnił ogniem artylerji i karabinów maszynowych. — Potwierdza się, że Niemcy dziś zrzną w ataku na folwark Hurtebise ponieśli wielką porażkę, odparci ogniem francuskim. Wkrótce potem ponowili się ich ataki. W zaciętym kontrataku francuzi odzyskali swoje linie. W okolicy na północ od wyżyny Vaulere artylerja francuska ostrzeliwała gromadzące się wojsko niemieckie i rozproszyła je swym ogniem.

Z angielskiego (24 kwietnia).

Walka była mniej gwałtowną, ale ciągle jeszcze znaczną. Uczyniliśmy dalsze postępy pomiędzy rzeką Sensée, a Monchy. Poza front odesłano przeszło 2.000 jeńców. Inni przybywają.

Bitwa na prawym brzegu Tygrysu, pomiędzy Samarą a Istabulaf trwa w dalszym ciągu. W nocy z 22 kwietnia doszło do ostrej walki na bagnety. Nie-

przyjacieli podejmował liczne kontrataki. Wyparliśmy nieprzyjaciela z silnie bronionego stanowiska, które było starannie wybudowane i posiadało żelazne kryjówki. Podjęliśmy pościg i obsadziliśmy stację Samara. Dnia 23 kwietnia nieprzyjaciel zniszczył w pośpiechu, co tylko mógł. Wśród zdobyczy naszej znajdują się 16 lokomotyw, 224 wagony kolejowe i dwie barki z amunicją. Straty nieprzyjaciela w dniach 21 i 22 kwietnia były ciężkie.

Sprawozdanie admiralacji niemieckiej.

BERLIN, 26-go kwietnia. Urzędowo. Na morzu Śródziemnym zatopiono znowu 10 parowców i 6 żaglowców, ogółem 55.000 ton brutto, w tem w dniu 5 kwietnia uzbrojony parowiec angielski „City of Paris” 9239 ton, będący w drodze z drobnym ładunkiem z Bombaju do Marsylii, dnia 10 kwietnia uzbrojony parowiec angielski „Dalton” 3486 ton, płynący z Salonik do Marsylii i parowiec włoski „Porto di Rode” 2480 ton, będący w drodze z Aleksandrii do Genuy z ładunkiem drobnym; dnia 11 kwietnia parowiec grecki „Meritos” 2500 ton z ładunkiem węgla z Anglii do Port Said; dnia 12-go kwietnia uzbrojony parowiec angielski „Kildale” 3830 ton, z ładunkiem węgla; dnia 15 kwietnia uzbrojony parowiec angielski „Mashopa” 8236 ton z pełnym ładunkiem kukurydzy i żywności, przeznaczony z Indji do Marsylii; dnia 16 kwietnia angielski transportowiec wojskowy o pojemności około 12.000 ton, należący prawdopodobnie do linii wschodniej, na morzu Egejskim i parowiec grecki „Zenobia” 4000 ton z węglem z Anglii do Włoch; dnia 17 kwietnia, nieznanymi, mocno naładowany parowiec angielski „Renaldo” 4321 ton z węglem, prawdopodobnie dla Włoch. Zatopione żaglowce miały na pokładzie wprawdzie siarkę przeznaczoną do portów włoskich.

Według nadeszłych doniesień uzupełniających podczas odniesionego w dniu 16 kwietnia przez łodzie podwodne sukcesu, o którym donoszono, znajdowały się jeszcze następujące okręty: Uzbrojony parowiec angielski „Britania” 3129 ton z bawełną z Aleksandrii do Liverpoolu, uzbrojony parowiec angielski „Calliope” 3829 ton z 5000 ton węgla z Cardiff do Malty, uzbrojony parowiec „Trefuses” 2642 ton z 4000 ton węgla z Marsylii do Aleksandrii i uzbrojony parowiec angielski „Tremorfa” o pojemności 3674 tony.

Szef admiralckiego sztabu marynarki.

Telegramy.

Komunikat niemiecki.

26-go kwietnia. — Urzędowo.

Z widowni zachodniej.

front wojsk generała marszałka polnego Ks. Rupprechta Bawarskiego.

Pod Arras nieprzyjacieli ruszyli tylko jeszcze do częściowych ataków. Na południu od Scarpe jego fale atakujące przypuściły trzykrotny szturm na nasze linje i trzy razy uszły z powrotem. Walka artylerji w niektórych odcinkach utrzymywała się o znacznej sile. Pod Gevrelle stanowisko nasze położone jest na wschodnim brzegu wsi.

front niemieckiego następcy Tronu.

Ogólna sytuacja pozostaje bez zmiany. Walka ogniowa ograniczyła się na niektórych częściach frontu. Pod Hurtebise-Ferme i na wschodzie stąd za pomocą natarć, podczas których wzięliśmy do niewoli 3 oficerów i przeszło 160 francuzów, poprawiliśmy stanowiska nasze na tyłach Chemin de Dames. Wieczorem, po gwałtownym spotęgowaniu ognia, wykonał nieprzyjaciel atak na froncie o szerokości 3 kilometrów, po obydwóch stronach Braye. W Szampani doszło tylko do walk na granaty ręczne.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka filbrechta Württemberskiego.

Nie zaszły żadne szczególniejsze wydarzenia.

Wczoraj stracił nieprzyjaciel 6 latwców, z których porucznik Schäfer

zestrzelił dwa, t. j. 22 i 23 z kolei przeciwnika swego.

Z widowni wschodniej.

Na południu od Rygi, pod Jakobstadtem, Smorgoniami, na zachodzie od Lucka, na wschodzie od Zloczewa, nad Złotą Lipą, oraz wzdłuż Putny i Seretu zwiększyła się rosyjska działalność ogniowa i odpowiednio do tego nasz ogień wzajemny.

front macedoński.

Z zeznań jeńców, wziętych w walce nad jeziorem Doiran w dniu 24 wynika, iż Anglicy wykonali tam na wąskim froncie za pomocą znacznych sił atak, który miał bardzo rozległe cele. Dziarska piechota bułgarska odniosła piękny sukces, utrzymała wszystkie stanowiska swoje i łącznie z niemieckimi i bułgarskimi karabinami maszynowymi, oraz baterjami, zadała nieprzyjacielowi ciężkie straty.

Pierwszy Generał-kwatermistrz
LUENDORFF.

Z Tow. kredytowego m. Łodzi.

Wczoraj w sali Tow. kredytowego m. Łodzi odbyło się o godz. 3 i pół po poł. zwyczajne ogólne zebranie członków tegoż T-wa.

Zebranie zajął prezes komitetu nadzorczego p. Gustaw Klukow (senjor), który, stwierdziwszy prawomocność zebrania, zaproponował na przewodniczącego p. Leona Grohmana, ten zaś zaproził na asesorów: pp. Maurycego Princa, mec. Adolfa Kohna, Abrama Kapłana, Maurycego Majerowicza i Gustawa Klukowa (junjora), oraz na sekretarza — dyr. Gajewicza.

Następnie zatwierdzone zostało sprawozdanie dyrekcji T-wa za czas od dn. 1 listopada 1915 r. do 31 października 1916 r.

Ze sprawozdania powyższego okazuje się, że w ubiegłym roku nie były dokonywane żadne operacje pożyczkowe.

Zaległości z rat od pożyczek dosięgły w końcu roku sprawozdawczego sumy 6.783,994 rb. 54 kop., skutkiem działalności specjalnej komisji na poczet zaległości wpłynęło 1.064,218 rb. 90 kop.

Wszystkie kupony procentowane, płatne przed 1 maja 1916 r., zapłacone zostały w całości; majowe zaś roku 1916 zrealizowane były w 1/3 części.

Następnie dyr. Gajewicz odczytał projekt etatu na rok 1916/1917. Dyrekcja projektuje w dochodach 129,946 rubli 80 kop., w rozchodach 113,834 rb. 14 kop.

Ogólne zebranie nie zgodziło się na pominięty projekt i po długiej dyskusji, w której zabierali głos pp. Pogonowski, Helman, Pinkus, Wojciechowski i inni, postanowiono z dochodów skreślić sumę 63.000 rb. z kar za opóźnione zapłaty rat od pożyczek, zaliczeń (składki ogniowe) i wszelkich należności, powstały zaś z tego powodu niedobór w sumie 46.887 rb. 86 kop. pokryć z kapitału zasobowego.

Następnie uchwalono z pewnymi zmianami wniosek władz Towarzystwa co do opłaty części rat, w stosunku umorzenia kapitału, listami zastawnymi niewylosowanymi, wypuszczenia listów zastawnych 50-rublowych i odsunięcia losowań na jeden miesiąc przed terminem zapłaty, lub też drogą wykupu, lub losowania.

Dalej odczytanym zostało objaśnienie władz Towarzystwa w przedmiocie czterech wniosków podpisanych przez 23 stowarzyszonych.

Nad tym objaśnieniem władz wywiązuje się ożywna dyskusja, w której przyjmują udział pp. Pinkus, Wojciechowski, Pogonowski, Łęczycki i Helman, przemawiający z żargonem.

Również rzeczowo obala wywody p. Helmana p. Łęczycki.

Dyskusja wchodzi na namiętne tory, wreszcie, dzięki umiejętnemu przewodniczeniu p. Grohmana zostaje zakończoną.

Następnie przystąpiono do wyboru 2-eh dyrektorów w miejsce wychodzących po trzyletniej kadencji E. Herbsta i M. Sprzączkowskiego, których ponowny wybór przez aklamację proponuje przewodniczący.

Powstaje tumult i wrzawa; opozycja, której namiętnie przewodniczy p. Helman, domaga się głosowania kartkami.

Prezydium udaje się na naradę w celu zastanowienia się, jak postąpić w danym wypadku, wobec zachowania się opozycji.

Po powrocie prezydium, przewodniczący proponuje raz jeszcze wybory przez aklamację, co spotyka się z nową wrzawą opozycji.

Wobec tego zarządzone głosowanie kartkami.

W trakcie obliczania głosów, zaproponowano po raz trzeci wybór 2-ch dyrektorów pp. Herbsta i Sprzączkowskiego przez aklamację.

P. Helman zwraca się do swojej grupy, aby poparła powyższe życzenie dyrektora, na co grupa ta zgodziła się.

W końcu przystąpiono do wyboru jednego zastępcy dyrektora w miejsce p. Aleksandra Walfisza, oraz do wyboru 3-ch członków komitetu nadzorczego w miejsce pp. D. Landego, L. Jezierskiego i J. A. Wolanka.

Na zastępcę dyrektora wybrano p. Oskara Kona (164 gł.).

Na członków komitetu nadzorczego wybrano pp. A. Döringa (169 gł.), J. Kwaśnera (169 gł.), M. Princa (161 gł.), następnie większą ilość głosów otrzymali: adw. A. Kon 119 gł., Winnicki 103 gł. i Frydrych 111 gł.

W zebraniu uczestniczyło 349 osób, przedstawiających razem 360 głosów.

Zebranie zamknięte zostało o godz. 8 i pół wieczorem.

Teatr Polski

CEGIELNIANA 63.

Dzisiaj, dnia 27 kwietnia o godz. 7 i pół w. „PIOSNKI ULAŃSKIE“
dr. w 3 aktach W. Bunikiewicza,

W sobotę dnia 28 i w niedzielę 29 kwietnia o godz. 8 wiecz.

„Łódź podwodna“
szk. w 2 aktach A. Morcaux i J. Perarda
„PIOSNKI TYROLSKIE“
oper. w 1 akcie Koschata,

W sobotę o godz. 4 po poł.
JUDASZ z KARJOTHU
szk. w 5 aktach M. Rostworowskiego.

Oświadczenia bieżące.

— Mianowanie.

Komendant legionów polskich, hr. Szeptycki, mianowany został generał-gubernatorem lubelskim na miejsce gen. Kuka.

— Skon superintendenta.

Na zesłaniu w Saratowie zmarł niedawno zabrany przez rosjan superintendent zboru kaliskiego pastor Rudolf Buse. Przebywał on tam razem z zabrany również przez rosjan pastorem Lothem z Warszawy. Jest to już drugi skon pastora ewakuowanego. Przedtem bowiem zmarł na wygnaniu pastor Schroeder z Warszawy.

— Puścizna artystyczna.

W sobotę, d. 28 b. m., w galerji Heibinga w Monachjum (Wagnmillerstr. 15) rozpoczyna się sprzedaż w drodze aukcji, dzieł malarskich ś. p. prof. Alfreda Wierusz-Kowalskiego, stanowiących cenną po nim spuściznę artystyczną.

Aukcja obejmuje pokaźną liczbę siedemdziesięciu siedmiu obrazów, pędzla zmarłego mistrza, różnych rozmiarów.

— Zmiana notowań giełdowych.

Wobec rozporządzenia z dnia 14-go kwietnia 1917 r. o walucie, Komitet Giełdowy Warszawski postanowił, że notowania kursów papierów publicznych odbywać się będą, począwszy od 26 b. m. jak następuje:

Kursy oznaczane będą w markach za 100 rubli wartości nominalnej waloru. Na przykład kurs 4 i pół proc. Listów zastawnych ziemskich, notowany w sumie 206 marek oznacza, że za każde 100 rb. Listów zastawnych zapłacono 206 m. r. k.; tego kursu dolicza się wartość kuponu bieżącego w markach, przyczem każdy rubel równać się będzie 2 markom i 16 f. Np. jeżeli wartość kuponu wynosiła będzie 10 f. i kop. 50, to suma ta równać się będzie 3 markom 24 fenigom.

W ten sposób notowane będą kursy i obliczana wartość kuponów od innych papierów procentowych.

Dla informacji zaś publiczności, przykto do notowań kursowych w procentach,

przez pewien czas notowania w rubrykach „Zadano“ i „poszukiwano“ objaśniane będą cyframi, oznaczającymi wartość procentową. Np. przy kursie 205 1/2 za Listy zastawne ziemskie i przy kursie 238 marek za 100 rubli, kurs Listów w procentach wynosi 86 i pół.

— O książeczki czekowe w tramwajach.

Jak wiadomo, w tramwajach obowiązuje obecnie opłata za przejazd 13 fenigów. Wobec wprowadzenia nowej waluty, której niemal niema jeszcze w Łodzi i wobec zupełnego prawie braku monet zdawkowej, konduktorzy nie są w możności wydawać resztę.

Niedogodności tej winien zapobiedz zarząd tramwajów przez wypuszczenie książeczek czekowych, przypuścmy na 100 biletów przejazdowych, które można by nabywać w pewnych oznaczonych punktach w mieście lub też u konduktorów tramwajowych.

Zdaje się, że zaprowadzenie tej nowacji wpłynęło by znacznie na ożywienie ruchu a jednocześnie, z drugiej strony, zwiększyłyby i dochodowość Towarzystwa kolei elektrycznej miejskiej.

— Z Frasy.

Wyszedł trzeci zeszyt „Myśli polskiej“ i zawiera treść następującą: Stanisław Kutrzeba „O budowie Polskiego Państwa“; Wincenty Rzymowski „Dzieło wyzwolenia“; Zygmunt Heryug „Finansowe podstawy bytu ekonomicznego w Niepodległej Polsce“; T. Gruzewski „Rewolucja w Rosji“; Edward Lipiński „Socjalna polityka Magistratu warsz.“; Gromicz „Kłucze ulicy“; Jan Lemański „Miecz i krzyż“; Artur Górski „Próba grobu“; Miriam „U poetów“; Andrzej Strug „Chimera“; Zyśław „Pośród wicherów i piórnici“; Ignacy Boruta „Pamiętnik Rybalt“.

— Polska Młodzież Szkolna a 3 maja

Na ostatnim posiedzeniu zarządu P. M. S. rozważano sprawę obchodu 3 maja. Postanowiono prócz wieczoru muzykainowokalnego w koncertowej sali, urządzić dwa wieczory popularne, jeden w sali jadalnej Geyera przy ul. Piotrkowskiej 95, drugi w ochronie przy ul. Smugowej 6. Na program wieczoru w Sali koncertowej złożą się: Chór Tow. Śpiewaczego „Lutnia“, odczyt okolicznościowy, śpiew solowy Michałiny Leskiej, muzyka i deklamacje.

— Wieczór żałobny.

Dzisiaj w lokalu Stow. Wojażerów ul. Sienkiewicza 3/5 o godz. 8 1/2 wiecz. odbędzie się wieczór żałobny ku czci D-ra L. Zamenhoffa, urządzony staraniem Łódz. Tow. Esper. Na wieczorze obecnym będzie p. Leo Belmont, który zjeżdża do Łodzi, by wygłosić w dniu jutrzejszym odczyt p. t. „Carat i rewolucja“.

— Z kursów pedagogicznych.

Zarząd Kursów Pedagogicznych, chcąc w miarę możliwości przyczynić się do oświetlenia rocznicy majowej—prócz specjalnego wykładu uroczystego prof. A. Remiszewskiego—organizuje dla słuchaczy kursów cykl wykładów na temat dziejowego znaczenia konstytucji naszej i jej związku z teraźniejszością.

Pierwszy odczyt z powyższego cyklu wygłosi p. B. Fichna na temat: „Miasta i mieszczenie w Niepodległej Polsce“, w sobotę 28 IV o godz. 5 po poł.

Drugi odczyt wygłosi poseł Regier na temat: „Lud a konstytucja majowa“, w środę 2 V o godz. 5 po poł.

Trzeci odczyt wygłosi prof. Swidwiński „Dzień 3 maja w współczesnym piśmiennictwie polskim“, w poniedziałek 7 V o godz. 6 wiecz.

Prócz powyższych odczytów, wobec uzyskania pozwolenia władz szkolnych Zarząd Kursów podejmuje organizację pogadanek historycznych, lekcji wzorowych i wycieczek krajoznawczych.

Osoby zainteresowane zechcą zgłaszać się w tej sprawie do Zarządu Kursów w godz. od 6—7 wiecz. w dniu wykładów.

— Uzupełnienie sprawozdania z „Piechura“.

W uzupełnieniu sprawozdania z zebrania organizacyjnego, jakie odbyło się w ub. tygodniu, zaznaczamy, że, oprócz wymienionych osób w nr. 108 „Gazety Łódz.“ weszli jeszcze do komisji finansowej pp.: Myszkorowski i J. Szykrogacki.

— Odczyt.

Dzisiaj o godz. 8 wiecz. odbędzie się w lokalu Stow. Wz. Pom. Pracow. Handl. m. Łodzi, Spacerowa 21 odczyt adw. przys. Rafała Kempnera z Warszawy na temat „Emigracja żydów za Ocean“.

— Walne zebranie.

W niedzielę d. 29-go kwietnia r. b.

Dnia 28 kwietnia r. b. w sobotę o godz. 9 rano w kościele św. Krzysia, odbędzie się nabożeństwo żałobne za spokój duszy

Ś. p. TADEUSZA KONSTANTEGO JARNOWSKIEGO,

na które zapraszają krewnych, przyjaciół i kolegów zmarłego

RODZICE I SIOSTRY.

o godz. 2 1/2 po poł. w lokalu Rady Związków i Stowarzyszeń Robotniczych przy ul. Pustej nr. 11, odbędzie się Walne Zebranie członków związku zawodowego pracowników malarskich i lakierniczych.

Na porządku dziennym zebrania, omawiana będzie między innymi sprawa materialnego położenia pracowników zatrudnionych w branży malarskiej i lakierniczej w związku z sytuacją obecną.

— Zarząd zw. zaw. pracowników przemysłu mącznego w Łodzi zawiadamia swych członków, że zebranie kwartalne odbędzie się dn. 29 b. m. o godz. 2 po poł. w lokalu własnym przy ul. Widzewskiej nr. 128.

— Łódz. Str. Ogn. Ochot.

W niedzielę, dnia 15-go kwietnia r. b. o godz. 7 1/2 rano, ćwiczenie 2-go oddziału w domu rekwizytowym tegoż oddziału.

— Do odebrania.

W niedzielę, 24 b. m. o godz. 6 w. przy ul. Łaskiej róg Towarowej skradziono pewnemu wieśniakowi z wozu 4 koldry wełniane. Koldry te są złożone w Wydz. Kryminalnem i mogą być oddane właścicielowi, po sprawdzeniu jego tożsamości w komis. I, Akta I 928/17 H.

— Tłuszcz z pserek i ze śledziowych główek.

Według informacji wojennego wydziału żywnościowego niemieckiego pomysłu zbierania pserek od owoców dał bardzo dobre wyniki. O ile bowiem zbiór słoneczników dał dosyć niskie wyniki, gdyż z 77 ton wysianego ziarna, zebrano zaledwie 100 ton, pserek od owoców zebrano 120,000 ton, z których wydobyto 400 do 500 tysięcy kilogramów tłuszczu. Cieszył się on ogromnym popytem, a używano go głównie do wyrobu margaryny, na który przeznaczono 4,000 ton miesięcznie.

Przed wojną do wyrobu margaryny używano przeważnie sprowadzanego z Turcji tłuszczu z orzechów, ceny jego były jednak dość wysokie i obecnie zastąpiono go całkowicie tłuszczem, wydobytym z pserek.

Z Tarnowskich Gór na Śląsku donoszą, że landrat tamtejszy polecił kupcom, ażeby śledziom przed ich sprzedażą odcinali łebki i gromadzili je, dopóki ilość nie dosięgnie 100 kilogramów wagi. Wydział wojenny podzielił oleju i tłuszczu płaci za 100 kilogr. łebków 14 marek. Z łebków tych wyrabia się tłuszcz.

Kronika sądowa.

Sprawa apelacyjna p. Prussaka.

Wczoraj łódzka izba apelacyjna rozpatrywała sprawę p. Prussaka, oskarżonego przez p. Maybauma o oszczerstwo.

Swego czasu sprawa ta była rozpatrywana przez sędziego pokoju czwartego okręgu. Po przesłuchaniu świadków, zwłaszcza p. Leona Kona, który pod przysięgą złożył zeznania, obciążające p. Prussaka, sąd skazał tego ostatniego na 1 miesiąc więzienia i 15 rubli kosztów sądowych.

Na początku wczorajszych rozpraw, na wniosek prokuratora p. Strzody, wykluczono publiczność. Po przesłuchaniu wszystkich świadków, prokurator po-

przedził odczytanie aktu oskarżenia, propozycją, by strony zainteresowane pogodziły się, na co obie strony przystały. Wobec tego wyrok pierwszej instancji został przez sąd apelacyjny unieważniony, przyczem p. Maybaum złożył 5 rb., zaś p. Prussak 95 rb. na cele dobroczynne.

Teatr i muzyka.

— Koncert prof. H. Melcera.

Prof. Henryk Melcer oznaczył termin swego koncertu na sobotę, dnia 5 maja r. b. poświęcając tenże wyłącznie utworom Chopina.

Bogaty program, obejmujący najpiękniejsze z dzieł naszego nieśmiertelnego poety tonów, zainteresował szersze koła miłośników poważnej muzyki i wielbicieli talentu prof. Melcera.

— Teatr Polski, (Cegielniana 63).

W sobotę, 28 kwietnia o godz. 8-jej wiecz. sensacyjne widowisko, po raz pierwszy niezwykły dramat w 2-ch akt. p. t. „W łodzi podwodnej“.

Próby prowadzi p. M. Nawrocki. Na zakończenie wesoła i melodyjna operetka w 1 akcie „Piosnki Tyrolskie“. O godz. 4 po poł. wspaniały dramat w 5 aktach K. Rostworowskiego p. t. „Judas z Karjothu“. Dzisiaj o godz. 7 1/2 w. „Piosnki Ulańskie“.

W niedzielę, o godz. 3 po poł. pełna humoru komedia p. t. „Maż z grzechności“ wiecz. o godz. 8 „W łodzi podwodnej“.

Teatr Polski przygotowuje się do występów gościnnych znakomitego artysty K. Kamińskiego, który rozpocznie próby dnia 1 Maja.

— „Badye i Paki“ na dochód „Piechura“.

We wtorek o godz. 7 1/2 wiecz. odegraną będzie w Teatrze Polskim sztuka K. Bieszyńskiego „Badye i paki“, na dochód „Piechura“.

Ze względu, na to, że ta ze wszech miar interesująca sztuka schodzi już z repertuaru i na sympatyczny cel, jakim jest zasilenie funduszu „Piechura“—publiczność niewątpliwie zapełni widownię do ostatniego miejsca.

Bilety nabywać można w cukierni Roszkowskiego.

— Przedstawienie kofa dramatycznego.

W niedzielę d. 29/4 Koło dramatyczne odegra w Domu Ludowym „Opiekę wojskową“ komedję w 3 akt. przez Stanisława Bogusławskiego.

Początek o godz. 7 wiecz. Bilety od godz. 5 po poł. do nabywania w kasie Domu Ludowego.

— Benefis Łódz. Ork. Symf.

Koncert na benefis Orkiestry, który odbędzie się w dniu 30 b. m. będzie jednocześnie pożegnalnym w bieżącym sezonie zimowym. Łódzka Orkiestra Symfoniczna po pełnej wyłączenia pracy, obfitującej w doskonałe wyniki artystyczne, kończy w dniu tym trzeci okres zimowy swej działalności. Na program tego koncertu, który niewątpliwie ściągnie tłumy publiczności do Sali Koncertowej, złożą się dzieła Czajkowskiego (Symfonia Nr. 4) i Brahmsa (Uwertura Akademicka i koncert skrzyp-

Od dziś „ODEON“ Od dziś

Tydzień humoru

Asta Nielsen

Niespodzianka!

cowy z towarzyszy orkiestry). Jako soliste udało się dyrekcji L. O. S. pozyskać jeszcze na jeden występ znakomitego skrzypka Juliusza Thornberga.

Bilety są do nabycia u Friedberga i Koca, Piotrkowska 90.

Znalezienie pieniędzy w rurze betonowej w domu Lewalskiego przy ul. Nawrot nr. 59.

Niezwykłą sensację wywołało przypadkowe znalezienie pieniędzy wczoraj o godz. 11-ej rano w rurze betonowej w podwórzu domu Lewalskiego, skazanego we wtorek za kradzież pięciu tysięcy rubli z mieszkania ks. kanonika Szmidla w dniu 30 grudnia ub. r.

Bawiące się na podwórzu dzieci wyciągnęły z rury sporą paczkę, w której znajdowały się pieniądze, a ponieważ starszy brat jednego z chłopców czytał w gazetach o sprawie Lewalskiego, więc odebrał mu pieniądze i zwrócił się do ks. kanonika Szmidla, skąd skierowano go na ul. Ogińskiego do Wydziału Kryminalnego. Chodząc o sprawdzenie, czy wśród znalezionych pieniędzy znajduje się pięćset-rublowka, której numer miał zapisany ks. kan. Szmidel. W policji stwierdzono, że wśród znalezionych pieniędzy znajduje się rzeczywiście pięćset-rublowka, oznaczona takim samym numerem, jak zaginiona—tym więc faktem ustalono, że znalezione pieniądze pochodzą z kradzieży, popełnionej u ks. kan. Szmidla.

Sledziwo tej sensacyjnej i tajemniczej się niektórym zdawało, sprawy, wszystkie szczegóły.

Z Warszawy.

Z Rady Stanu.

W d. 22 b. m. przybyli do marszałka koronnego Tymczasowej Rady stanu przez polskiej Macierzy szkolnej Juliusz hr. Tarnowski i wiceprezes p. Ignacy Baliński, i w imieniu tej instytucji oświadczyli między innymi o gotowości pracowania w myśl ostatniego komunikatu za-

ządu głównego Macierzy, w porozumieniu oraz pod opieką Tymczasowej Rady Stanu.

Marszałek koronny i wicemarszałek oświadczyli, że uznają ważność celów Macierzy i jej zasług w przeszłości oraz uważają, że praca na polu szkolnictwa tylko w ściślejszej łączności ze społeczeństwem może wydać pożądane owoce.

Rocznica 3-go Maja.

Rada Stanu nie ustali żadnego programu obchodu rocznicy wiekopomnej chwili dziejowej, pozostawiając to inicjatywie prywatnej.

Ponieważ dzień 3-go maja uważa się za święto narodowe, wszystkie sklepy, instytucje, przedsiębiorstwa, szkoły i t. d. winny być zamknięte.

W szkołach dzień 3-go maja z polecenia naczelnika wydziału szkolnego ma być świętowany w sposób następujący:

Zrana dzieci wraz z nauczycielami udadzą się do świątyni odpowiednich wyznań, gdzie zostanie odśpiewany hymn narodowy. Po południu będą zorganizowane dla dzieci rozmaite zabawy, widowiska i obchody w poszczególnych szkołach.

W uniwersytecie w dniu 3 maja wykłady będą zawieszane.

Rektorat wszechnicy zamierza połączyć obchód rocznicy z odsłonięciem popiersia prof. Szuberta, założyciela ogrodu botanicznego. W ogrodzie tym odbędzie się msza św. Resztę programu wypełnią akademja w sali uniwers., przemówienia i referat okolicznościowy.

W Teatrze Polskim w Warszawie d. 3 maja odbędzie się uroczyste przedstawienie, organizowane przez Ligę K. P. W.

Studia dyplomatyczne i konsularne.

W sekretarjacie szkoły nauk społecznych i handlowych złożono przeszło 80 podań o przyjęcie na roczny kurs nauk dyplomatycznych i konsularnych. Podania te zostaną rozpatrzone dzisiaj przez specjalną komisję, złożoną z członków zarządu szkoły, oraz delegata departamentu spraw politycznych T. Rady Stanu.

Zawiadomienia o decyzji komisji zostaną rozesłane przez sekretariat szko-

ły wszystkim kandydatom w przyszłym tygodniu.

Otwarcie kursów nauk dyplomatycznych i konsularnych projektowane jest na d. 6 maja.

Ostatnie telegramy.

Talaat Pasza w Berlinie.

BERLIN, 26 kwietnia. Na cześć bawiącego w Berlinie wielkiego wozycy, Talaat Paszy, odbyło się przyjęcie u sekretarza stanu spraw wewnętrznych d-ra Helffericha, w którym przyjęli udział: kanclerz Rzeszy, turecki i austriacki poseł, sekretarz stanu hrabia Roedern i Zimmermann, a także prezes Sejmu i prezydent v. Bawocki.

Rosnące obawy w Anglii.

ROTTERDAM, 26 kwietnia. „Nieuwe Rotterd. Courant“ donosi z Londynu:

Lord Devonport zwracał uwagę w Izbie niższej, że trzeba będzie z środkami spożywczymi poczynić oszczędności. To ostrzeżenie i ogłoszone dzisiaj liczby stopedowanych okrętów, wskazujące stałe podwyższenie się tej liczby, uczyniły silne wrażenie.

„Times“ żąda natychmiastowego przymusowego wprowadzenia racji żywnościowych. Hurd w „Daily Telegraph“ określa położenie, jako bardzo poważne.

Anglia miała do swojej dyspozycji 1500 okrętów dla zaspokojenia najniezbędniejszych potrzeb w środkach żywnościowych i surowcach; z tych od 19 kwietnia 130 zostało zniszczone z pełnym ładunkiem... Jeżeli budowa nowych okrętów w Anglii i Ameryce nie osiągnie swego maximum, grozi Anglii straszna katastrofa.

Podług „Daily Mail“, aby ułatwić zaopatrywanie ludności w chleb, będą racje chleba dla żołnierzy zmniejszone, a zato zwiększone racje mięsa.

Tymczasowy rząd o celach wojny.

(Komunikat Pet. Tel. Agencji). PETERSBURG, 26 kwietnia. Tymczasowy rząd przygotowuje notę do mo-

Biuro Prośb i Zażaleń KONSULENTA PRAWNEGO A. Gersdorffa, PIOTRKOWSKA 84.

carstw koalicji, w której, wnikając wielokrotnie w szczegóły, wypowie swoje poglądy na zadania i cele, toczącej się obecnie wojny w myśl swoich kilkakrotnie ogłoszonych enuncjacji.

Rosja i cele koalicji.

„Perseverance“ w tych dniach oznajmia minimalne cele koalicji:

Neutralizacja Dardanelów, zupełne odbudowanie Belgii, Polski, Rumunii i Serbii z dołączeniem polskich, rumuńskich i serbskich części Austrii; zwrot włoskich prowincji, należących do Austrii, Włochom, a Alzacji i Lotaryngii Francji.

Koalicja musi nastawać na wykonanie tego programu minimalnego i Rosja musi nadal walczyć dla własnego dobra i dla dobra ludzkości, by tym sposobem zmusić państwa centralne do przyjęcia tego programu.

Nowa Rosja musi spełnić obowiązek ponieważ jej przyszłość zależy od zwycięstwa koalicji nad autokratyzmem wrogów“.

Apteka sielska pod Łodzią,
w letnisku bardzo licznie uczęszczanem,
do wydzierżawienia od 1 lipca r. b.
Dojazd tramwajami podmiejskimi. Blizsza
wiad. w aptece róg Benedyktia i Wólczańskiej.

„Gazetę Łódzką“ prenumerować można we wszystkich urzędach pocztowych w Niemczech, w okupacji niemieckiej i austriackiej.

Niniejszym zawiadam, iż

Losy IV klasy Loterii kl. R. G. O. w Warszawie, nadeszły i są do nabycia u p.p. kolektorów.

Nadmieniam, że kolektora obowiązuje wymiana biletu na czwartą klasę do 10 maja. Po powyższym terminie kolektor ma prawo sprzedania drugiej osobie.

Antoni Dobrucki

Reprezentant na Łódź i Okręg Łódzki i Loterii kl. R. G. O. w Warszawie.

Ul. Dzielna 18. SALA KONCERTOWA ul. Dzielna 18.

Jutro, dnia 28 kwietnia o godz. 8 wiecz.

LEO BELMONT

wygłosi odczyt na temat

Carat i Rewolucja

w boju 100-letnim.

Dokumenty dziejowe. Dekabryści i Nihilisci. Epoki: Aleksander I, Mikołaj I, Aleksander II, Aleksander III, Mikołaj II.

Bilety od 30 k. do rb. 1.75 k. w księg. Alireda Straucha Dzielna 16, a w dn. odczyt. własnie.

SOLEC

ZAKŁAD WÓD MINERALNYCH siarczano-słonych

otwiera od 20 Maja do 20 Września, sezon leczniczy 1917 roku pod kierunkiem dr. med. Stan. Kelles-Krausa. Środki lecznicze Zakładu: kąpiele mineralne i mułowe, hydroterapia, elektroterapia, kąpiele słoneczne i powietrzne. Ceny niskie. Utrzymanie tańsze niż w innych stronach kraju. Dojazd przez stacje Kielce lub st. kolei galicyjskiej Szczucin, skąd kołn. 15 wiorst do Solca.

Informacji udziela gratis Zarząd Solca, poczta Stopnica, obwód Busk.

Dr. S. Lewkowicz
choroby zewnętrzne i skórne.
Konstantynowska 12

Przyjmuje:

Panów do g 9-1 i od 6-8 w. | Panie od godz. 5-6 wiecz

Specjalista

Dr. L. PRYBULSKI

Przeprowadził się na Zawadzka № 1,
16g Piotrkowskiej, do domu Szubiera

choroby zewnętrzne
skórne i włosów

przyjmuje od 8-2 i od 4-9. Panie od 5-6 p.

LEKARZ-DENTYSTA

Feliks Seidengart

POWRÓCIŁ.

Ul. Zawadzka № 10,

od 3-7 po południu.

LEKARZ-DENTYSTA

RENA ROZENMANÓWNA

POWRÓCIŁA

Sienkiewicza 50 (Mikołajewska) róg Nawrot

przyjmuje od 10-1 i od 3-7.

Cebula

zysawsza jeszcze nadeszła po 24 rbl. za funt i inne nasiona sprzedają taniej skład L. Jasińskiego w Łodzi Andrzeja 10 i w Łęczycy, do czasu wyczerpania tego importu.

Pieniądże zarobić.

Sprzedaje się za półceny dopasowane resztki na bluzki oraz damskie i męskie kostjumy. Ul. Zielona 42 m. 10, front 3 piętro.

Panna, znająca polski, niemiecki oraz szycie, poszukuje jakiegokolwiek posady może być do dzieci, wymagania bardzo skromne. Wiedomość ul. Mikołajewska 25 m. 5.

OGŁOSZENIA DROBNE.

A! A! A! A! A! A! Mebli

olbrzymi wybór nowych, okazujących: Stółowe sypialne, salony, biurka, biblioteki, szafy, otomany. Łóżka metalowe, krzesła gięte. Wobec zastoju sprzedaje po cenach własnych i niżej. Magazyn Mebli, Władysława Romiszowskiego, Piotrkowska 116-1 piętro front w niedzielę i święta otwarte do 6 p.p.

Blacharski czeladnik może się zgłosić ul. Piotrkowska 188.

Kobieta uczciwa, znająca dobrze gotowanie sprzątanie, pranie i prasowanie zwyczajnej i sztywnej bielizny, poszukuje od zaraz zajęcia na przyhodnie. Piotrkowska 261 m. 41, II piętro, poprzeczna oficyna.

Meblo stołowe, sypialnia dębowa i kuchenne urządzenie sprzedam po cenie kosztu Orla 23. Stolarnia.

Osoby mogące się podjąć sprzedaż książek i pism w Łodzi i okolicy, prosimy zwrócić się do Tow. „Czytali“, Zielona 6.

Potrzebny chłopiec i dziewczyna od lat 14 do roznoszenia Kefiru. Wiadomość Piotrkowska 127, Apteka.

Potrzebny chłopiec do ślusarni, Dzielna 6.

Rower mało używany sprzedam. Rzgowska 2 m. 16 front.

Sklep dystrybucyjny do sprzedania, Piotrkowska 156.

Wyprzedaje meble, salony machonitowe, otomany, tramo, kozatki, Dzielna 11-25.

400 Mk. nagrody.

W nocy z dn. 19 na 20 kwietnia z zamkniętej stajni w majątku Walewice, powiat Łowicki, gm. Bielawy, skradziono dwa konie z uprzęcią; jeden kasztan, trzyletni ogierek z białym łusem na czole, kuty na przednie nogi, wartości 1000 rubli, drugi zaś ciemno galady dwuletni ogierek z małą gwiazdką na czole kuty na przednie nogi, wartości 1000 rubli. — Kto się przyczyni do wykrycia sprawców kradzieży otrzyma 400 Mk. nagrody.

Zagubione dokumenty.

Bolesław Kwiatkowski zgubił paszport niemiecki, wydany za № 1012598 w Łodzi.

Dowód № 52862 Oddziału 2-go Łódzkiego Warsz. Aka. Tow. Pożyczkowego Pasz. Meyera № 11 zaginał. Zastrzeżenie zbrojne.

Maria Kwak zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Skradziono paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Jadwigi Witkowskiej.